

СТАНОВИЩЕ

на СОСЗР във връзка със заседанието на Обществения съвет по отбранителна политика на тема "Параметри и рамка на Стратегическия преглед на сигурността и отбраната на Република България"

Идеята за провеждане на Стратегически преглед на сигурността и отбраната залегна още в Обръщанието на министъра на отбраната Ангел Найденов, когато прие длъжността на 29 май т.г. Тя бе възприета от правителството и влезе в Управленската програма "Държавност, развитие, справедливост". На дневен ред е определянето на параметрите и рамката на прегледа.

Нашето впечатление е, че обществената дискусия по провеждането на този преглед се води вече поне три месеца. В този смисъл заседанието на Обществения съвет по отбранителна политика може да се разглежда, като част от това обсъждане. Не е тайна, че на този етап се оформят две становища. Първото защитава необходимостта от този преглед. Второто, по-скоро го отхвърля, основавайки се на резултатите от досегашните стратегически прегледи, които доведоха единствено до намаляване числеността на Въоръжените сили и увеличаване на административния персонал.

СОСЗР е в първата група. Ние приветстваме това намерение на министъра на отбраната и на правителството. Виждаме, че то се различава качествено от досегашните прегледи. Обхватът му е друг. Той не се ограничава само върху армията и Въоръжените сили. Успех ще бъде, ако тази негова характеристика се запази по време на подготовката и реализирането на прегледа.

Ние смятаме, че е правилно да се обхванат едновременно системите на отбраната и сигурността. Държим на позицията, че отбраната не е само Министерството на отбраната и Въоръжените сили, а сигурността – не е само МВР и специалните служби. Темата е много по-всеобхватна. Тя започва от ролята на президента, правителството и парламента и стига до обикновения гражданин. Решенията трябва да се търсят в този периметър. Нито един елемент не бива да бъде изключен.

Очевидно е, че трябва да се избере междуведомственият подход. Необходимо е да се намери най-добрият начин за взаимодействие не само между министерствата, но и между всички фактори в сигурността и отбраната, включително с науката и неправителствените организации. Една от първите задължителни стъпки би трябвало да бъде създаването на междуведомствена структура, която да включи представители на ведомствата и организациите.

СОСЗР е неправителствена военно-патриотична организация, в която членуват експерти в областта на отбраната, Въоръжените сили, армията, МВР и специалните служби.

В състояние сме да помогнем със знанията и опита на генерали и офицери, работили десетки години за изграждането на отбраната и Въръжените сили.

Наши колективни членове са Национална асоциация „Сигурност” и Асоциацията на разузнавачите от запаса, които са компетентни в областта на вътрешната и външната сигурност, контраразузнаването и разузнаването.

Смятаме, че можем да бъде много полезни в областта на резерва на Въръжените сили, като членове на Междусъюзническата конфедерация на офицерите от резерва към НАТО – СИОР, чието президентство поемаме от 2014 до 2016 г.

В структурата на съюза функционира Клуб на военните юристи, който обединява повече от 30 прокурори, съдии и следователи, на които може да се разчита при анализа на определени елементи от прегледа.

Разполагаме с няколко десетки специалисти в областта на Гражданска защита и подпомагане на населението при бедствия и аварии, които с готовност ще се отзоват на едно предложение за работа в процеса на прегледа.

Имаме своите разработки и позиции, що се отнася до социалната политика в сферата на отбраната и сигурността, включително и към тези служители, които са преминали в запаса и резерва.

Можем да бъдем полезни за информационното осигуряване на целия процес.

Опитът на нашите членове, много от които са участвали в стратегическите прегледи на отбраната и реформите на армията, подсказва, че е задължително да се спазят поне пет изисквания.

Първо - подготовката, реализацията и изводите от прегледа да бъдат национално дело. Смятаме, че в България има достатъчно компетентни кадри в тази област.

Второ – да не се допускат досегашните грешки на подценяване на военната експертиза от политическото ръководство.

Трето – прегледът трябва да се проведе във възможно най-късите срокове.

Четвърто – решенията на прегледа трябва да гарантират преди всичко стабилност в системата, като техният хоризонт е значително по-дълъг.

Пето – прегледът трябва да доведе до актуализация на Стратегията за национална сигурност, концептуалните и доктриналните документи, както и на законите и нормативните актове.

Подкрепяйки намерението за провеждане на Стратегически преглед на сигурността и отбраната, СОСЗР не крие готовността си да бъде активен участник в него.

Председател на СОСЗР

Генерал-лейтенант от запаса Стоян Топалов